

Byggnadsarbetsförsäkring 5510

Innehåll

1 Allmän beskrivning	2
2 Försäkrade.....	2
2.1 Egen och främmande egendom.....	2
2.2 Beställare och underentreprenör	2
3 Föremål för försäkring.....	2
3.1 Arbetsobjekt	2
3.2 Maskiner och anordningar.....	2
3.3 Arbetsplatsbyggnader.....	2
3.4 Kontorsmaterial	2
3.5 Arbetstagarnas egendom	3
3.6 Föremål enligt särskild överenskommelse.....	3
4 Försäkringens giltighetsområde	3
5 Försäkringstid.....	3
5.1 Arbete som utförts för beställares räkning.....	3
5.2 Arbete som utförts för försäkringstagarens egen räkning	3
5.3 Garantitid.....	3
6 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem.....	3
6.1 Försäkringsfall som ersätts	3
6.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall..	3
7 Ersättningsbestämmelser.....	4
7.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna	4
7.2 Beräkning av ersättning för skada	4
7.3 Ersättningens omfattning	5
7.4 Utbetalning av ersättning	5
7.5 Åtgärder då försäkringsfall inträffat	5
7.6 Reducering av försäkringsbelopp.....	6
8 Säkerhetsföreskrifter.....	6
8.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna	6
8.2 Brandsäkerhet	6
8.3 Avvärijande av läckageskador.....	8
8.4 Skydd mot inbrotts- och stöldskador.....	8
8.5 Säkerhetsföreskrifter för byggnads- och reparationsarbeten.....	8
8.6 Säkring av adb-program, operativsystem, data och filer.....	8
8.7 Skydd av egendom under transport	9
8.8 Förebyggande av anlagda bränder och annan skadegörelse.....	9
1 Allmän beskrivning	9
2 Försäkrade.....	9
3 Försäkringens giltighetsområde	9

4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	9
4.1 Försäkringsfall som ersätts.....	9
4.2 Begränsningar.....	9
5 Utredning av skada	11
5.1 Försäkringstagarens skyldigheter.....	11
5.2 Försäkringsgivarens skyldigheter	12
6 Ersättningsbestämmelser	12
6.1 Skadestånd	12
6.2 Avvärijningskostnader för hotande skaderisk	12
6.3 Utrednings- och rättegångskostnader.....	12
6.4 Försäkringsbelopp	13
6.5 Självrisk.....	13
7 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada.....	13
1 Beräkning av försäkringspremie	13
1.1 Betalning av slutlig försäkringspremie	13
1.2 Fastställande av försäkringspremie.....	13

Byggnadsarbetsförsäkring

Det försäkringsavtal som gäller Byggnadsarbetsförsäkring består av uppgifter och bestämmelser som ingår i försäkringsbrevet och beräkningen i anslutning till det samt i försäkringsvillko ren som ges åt försäkringstagaren.

I försäkringsbrevet finns antecknat uppgifter om försäkringstagaren, de försäkringar som inkluderats i försäkringsavtalet, föremålen för försäkringen, försäkringsbelopp och självrisiker samt andra väsentliga uppgifter som inverkar på avtalet. I beräkningen finns uppgifter om försäkringspremierna.

I försäkringsvillkoren beskrivs de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet. I försäkringsvillkoren redogörs även för bestämmelserna i lagen om försäkringsavtal beträffande försäkringens ikraft-

trädande, giltighet och upphörande samt om betalning av försäkringspremie. Försäkringsvillkoren redogör också för upplysningsplikten i olika situationer samt för frågor i anslutning till förfaringsättet vid ersättning.

Byggnadsarbetsförsäkring är ett försäkringsavtal till vilket sakförsäkring alltid hör som grunddel. Dessutom kan försäkringen enligt försäkringstagarens eget val utökas med ansvarsförsäkringen som tilläggsförsäkring.

En förutsättning för försäkringsavtalets giltighet är att dess grunddel, sakförsäkringen är i kraft. De tilläggsförsäkringar som anslutits till försäkringsavtalet upphör utan uppsägning då sakförsäkringen upphör.

Sakförsäkring

1 Allmän beskrivning

Med Byggnadsarbetsförsäkringen kan man försäkra byggnadsarbetsobjekt samt olika lösegenomsgrupper och olika -föremål som används för byggnadsverksamheten.

Försäkringen ersätter på basen av de förutsättningar och begränsningar som nämns i dessa villkor direkta saksador på egendom som nämns i försäkringsbrevet samt vissa övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 Försäkrade

2.1 Egen och främmande egendom

Försäkringen gäller till förmån för försäkringstagaren i egenskap av den försäkrade egendomens ägare samt till förmån för ägaren till hyrd eller leasad egendom i försäkringstagarens besittning, då försäkringstagaren enligt avtal är skyldig att försäkra den.

Försäkringen gäller arbetstagares egendom som nämns i punkt 3.5 såväl till förmån för försäkringstagaren som ägaren till nämnda egendom.

Försäkringen gäller främmande egendom förutsatt att ersättning inte betalas på basen av annan försäkring.

2.2 Beställare och underentreprenör

Försäkringen gäller även till förmån för beställare och underentreprenör. Om försäkringstagaren enligt avtal är skyldig att försäkra arbetskontrollörs

arbete eller sidoentreprenörs arbetsobjekt, gäller försäkringen även till denna del.

Försäkringen gäller under förutsättning att ersättning inte betalas på basen av annan försäkring.

3 Föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är egendom som hör till följande grupper i enlighet med vad man särskilt kommit överens om och antecknat i försäkringsbrevet.

3.1 Arbetsobjekt

Föremål för försäkringen är byggnader, anordningar, trävaror, ställningsmaterial och tillfälliga förbrukningsmässiga konstruktioner, inredningar och halvfärdiga installationer samt råvaror och tillbehör, som ingår i det totala kostnadsförslaget för arbetsobjektet och som är avsedda för det försäkrade arbetsobjektet. Då det är fråga om reparations-, ändrings- eller utbyggnadsarbete omfattar försäkringen endast detta arbete, men inte i övrigt den egendom som är föremål för arbetet.

Föremål för försäkringen är inte broar, bergsutrymmen, tunnlar, dammkonstruktioner, vattenkraftstationer, hamnanläggningar eller andra motsvarande arbeten som utförs under sjö, hav eller vattendrag eller under eller över deras yta, inte heller arbeten i anslutning till petrokemisk industri eller oljeraffinaderier, ifall entreprenadsumman för dylikt arbetsobjekt överstiger 25 500 euro och man inte särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet.

3.2 Maskiner och anordningar

Föremål för försäkringen är småmaskiner, såsom verktyg och redskap, presenningar, formar, ställningar samt andra sådana tillbehör som ägs av den försäkrade och används för byggnadsverksamheten, och som inte till någon del är avsedda att höra till det färdiga arbetet.

3.3 Arbetsplatsbyggnader

Föremål för försäkringen är kontors- och lagerbyggnader, husvagnar, skjul, baracker och övriga tillfälliga konstruktioner som den försäkrade äger och som är avsedda att användas för byggnadsverksamheten.

3.4 Kontorsmaterial

Föremål för försäkringen är datorer och andra kontorsmaskiner, kontorets lösegenom, ritningar, övriga dokument såsom bokföringsböcker och

kartotek, adb-program, operativsystem, data och filer.

3.5 Arbetstagarnas egendom

Föremål för försäkringen är arbetstagarnas verktyg och kläder, som arbetsgivaren enligt kollektivavtalet är skyldig att försäkra.

3.6 Föremål enligt särskild överenskommelse

Föremål för försäkringen är egendom som hör till följande grupper endast om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet samt försäkringsbelopp för egendomsgrupperna fastställts.

- motordrivna fordon eller släpfordon samt på dem fastmonterade tilläggsanordningar (se 3.2 och 3.3)
- luft- och luftkuddefartyg, hydrokoptrar, registreringspliktiga fartyg och båtar
- kassuner, kranar, mudderverk samt konstruktioner som bogseras till sjöss
- pengar, övriga betalningsmedel och värdepapper.

4 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland på försäkringstagarens arbetsplats, lagerplats eller annan förvaringsplats. Försäkringen gäller i Finland även under transport av den försäkrade egendomen, förutsatt att försäkringstagaren ansvarar för varan och att skadeersättning inte erhålls på basen av någon annan försäkring.

5 Försäkringstid

5.1 Arbete som utförts för beställares räkning

Då det är fråga om arbete som utförts för beställares räkning och som slutförs under försäkringsperioden, gäller försäkringen till dess att arbetsobjektet helt eller delvis överlåtits till beställaren (se punkt 5.3). Om beställaren inte har tecknat egen försäkring, gäller försäkringen även för sådan skada som orsakas av att beställaren inlett verksamheten i sådan del av arbetet som inte överlåtits.

5.2 Arbete som utförts för försäkringstagarens egen räkning

Då det är fråga om arbete som utförts för försäkringstagarens egen räkning och som slutförs under försäkringsperioden, gäller försäkringen till dess att arbetsobjektet blivit färdigt, dock högst tills ibruktagningen börjat.

5.3 Garantitid

Försäkringsgivarens ansvar fortsätter i enlighet med dessa villkor även under garantitiden, dock högst två år från överlåtelsen, för sådan skada som uppstår vid reparation av garantifel samt för sådan skada som orsakas av fel som begåtts under byggnadsarbetet. Skadan ersätts av denna försäkring bara till den del skadeersättning inte kan erhållas på basen av annan försäkring. För att försäkringsgivarens ansvar skall fortsätta under garantitiden förutsätts att försäkringen varit i kraft under hela den tid som byggnadsarbetet pågått.

6 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

6.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter skada som omedelbart drabbar den försäkrade egen domen till följd av en plötslig och oförutsedd händelse.

6.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

6.2.1 Småningom uppkommen skada

Försäkringen ersätter inte skada som direkt orsakats försäkrad egendom genom slitage, frätning, korrosion, röta, förskämning eller annat motsvarande småningom inträdande fenomen.

6.2.2 Skador som orsakats av fukt, insekter eller skadedjur

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av kondensvatten, fukt, insekter eller skadedjur.

6.2.3 Yrkesmässigt brytnings- eller sprängningsarbete

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att sprängämnen som tillhör offentlig inrättning exploderat eller av yrkesmässigt sprängnings- eller brytningsarbete som utförts utanför byggnadsplatsen.

6.2.4 Servicekostnader

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakas av normala reglerings-, underhålls- eller serviceåtgärder och av delar som skall bytas ut i samband därmed.

6.2.5 Försvinnande eller glömska

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att egendom försvunnit eller glömts kvar. Försäkringen ersätter inte heller stöldskada, om

- händelsen inte kan fastställas eller

- försvinnandet konstateras först i samband med inventering.

6.2.6 Förmögenhetsbrott

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats genom bedrägeri, försnillning eller därmed jämförbart brott.

6.2.7 Arbets- och tillverkningsfel

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakas av reparation av sådan del av arbetsobjektet, som är felaktigt gjord eller av felaktigt material, inte heller i det fall att orsaken är fel i beräkning, ritning eller planering, felaktigt råd eller felaktig anvisning. Försäkringen ersätter dock skada som orsakats annan försäkrad egendom till följd av sådant fel.

6.2.8 Ersättning från annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte skada som ersätts på basen av någon lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring.

Skada som skall ersättas enligt dessa försäkringsvillkor ersätts trots denna begränsning, om försäkringstagaren påvisar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sina förpliktelser.

6.2.9 Skador som orsakats av krig eller atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

7 Ersättningsbestämmelser

7.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

Återanskaffningsvärde

Med egendomens återanskaffningsvärde avses anskaffningskostnader för ny likadan eller närmast motsvarande egendom.

I återanskaffningsvärdet för byggnad ingår också rivnings- och röjningskostnader för den skadade byggnaden samt planeringskostnaderna för den byggnad som uppförs i dess ställe.

I återanskaffningsvärdet ingår inte tilläggskostnader som beror på förbättring av egendomens kvalitets- eller utrustningsnivå i samband med reparation eller återanskaffning, ifall de inte beror på lagstiftningen eller myndigheters tvingande be-

stämmelser. De senast nämnda tilläggskostnaderna kan ingå i återanskaffningsvärdet till en andel av högst 10 % av skadans belopp.

Dagsvärde

Med egendomens dagsvärde avses det penningbelopp som erhålls då från återanskaffningsvärdet görs avdrag för vad egendomen förlorat i värde genom ålder och bruk, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak.

Restvärde

Med egendomens restvärde avses egendomens värde direkt efter försäkringsfallet värderad enligt samma grunder som omedelbart före försäkringsfallet.

Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det försäkringsbelopp som för en viss egendomspost eller för ett enskilt föremål antecknats i försäkringsbrevet eller på premiekvittot.

Som försäkringsbelopp för den egendom som nämns i punkt 3.1 i villkoren antecknas det penningbelopp som finns upptaget i kostnadsförslaget eller penningbeloppet enligt uppskattad fakturering. Detta belopp kan justeras årligen i efterskott.

Som försäkringsbelopp för den egendom som nämns i punkterna 3.2 - 3.6 antecknas för varje egendomspost ett penningbelopp som beräknas enligt grunderna i punkt 7.2.1.

7.2 Beräkning av ersättning för skada

7.2.1 Försäkringsvärde

Grunden för värdering av egendomen, skade- och ersättningsbelopp utgörs av egendomens försäkringsvärde.

Med det försäkringsvärde som nämns i punkt 3 i villkoren avses vid varje tidpunkt totalkostnaderna för arbetsobjektet vid den aktuella tidpunkten.

Försäkringsvärdet för den egendom som nämns i punkterna 3.2 - 3.6 är dess återanskaffningsvärde, ifall man inte kommit överens om annat och gjort anteckning därom i försäkringsbrevet.

Egendomens försäkringsvärde är dock dagsvärdet, då dess dagsvärde är mindre än 50 % av återanskaffningsvärdet.

Vid inträffat försäkringsfall bestäms egendomens försäkringsvärde och skadebeloppet enligt den prisnivå som rådde vid skadetidpunkten.

Försäkringsvärdet för maskiner och anordningar som drivs med förbränningsmotor är alltid dagsvärdet.

7.2.2 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärde

Skadebelopp enligt återanskaffningsvärdet erhålls då eventuellt restvärde dras av från egendomens återanskaffningsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens återanskaffningsvärde minskat med restvärdet.

7.2.3 Skadebelopp enligt dagsvärde

Skadebelopp enligt dagsvärdet erhålls genom att räkna ut en så stor del av det med restvärdet minskade återanskaffningsvärdet som förhållandet mellan dagsvärdet och återanskaffningsvärdet utvisar.

Om den skadade byggnaden kan repareras utgörs skadebeloppet av en så stor del av reparationskostnaderna som dagsvärdet är av återanskaffningskostnaderna.

Om skadad löseegendom kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde minskat med restvärdet.

7.3 Ersättningens omfattning

7.3.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som drabbat försäkrat föremål till följd av försäkringsfall.

7.3.2 Övre gräns för försäkringsgivarens ersättningskyldighet

Övre gräns för försäkringsgivarens ersättningsskyldighet är egendomens försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet eller justerats enligt indexvillkoret.

7.3.3 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje försäkringsfall för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

7.3.4 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdes-

skatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet av den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning utbetalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningsskatt har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

7.4 Utbetalning av ersättning

7.4.1 Former för utbetalning av ersättning

Försäkringsgivaren har rätt att i stället för att utbetala ersättningen kontant, låta återuppbygga, återanskaffa eller reparera försvunnen eller skadad egendom.

7.4.2 Utbetalning av ersättning enligt återanskaffningsvärde

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet utbetalas i två rater. Först utbetalas ersättning enligt dagsvärdet. Tilläggsersättningen, som utgörs av skillnaden mellan ersättningen enligt återanskaffningsvärdet och ersättningen enligt dagsvärdet, utbetalas om den skadade egendomen inom två år efter försäkringsfallet antingen repareras, eller om på samma tomt eller gård byggs eller i stället för löseegendom anskaffas ny motsvarande egendom för samma ändamål.

Om byggandet fördröjs på grund av myndigheters bestämmelser läggs fördröjningstiden till ovan nämnda tid.

Tilläggsersättningen utbetalas då försäkringsgivaren har erhållit utredning över ovan nämnda återanskaffningsåtgärder.

7.5 Åtgärder då försäkringsfall inträffat

(se även de Allmänna avtalsvillkoren, punkt 10.1)

7.5.1 Anmälan om skada till försäkringsgivaren

Skada skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsgivaren och skadeanmälan inlämnas.

Försäkringsgivaren skall beredas möjlighet att värdera skadan.

7.5.2 Tillvägagångssätt beträffande skadad och oskadad egendom

Skadad och oskadad egendom som finns kvar för-

blir i försäkringstagarens ägo. Försäkringsgivaren har dock rätt att lösa in skadad egendom eller del därav värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

Med inlösning avses överlåtande av skadad egendom till försäkringsgivaren så att försäkringsgivaren betalar för den skadade egendomen ett ersättningsbelopp i enlighet med värdet omedelbart före skadan. Försäkringsgivaren skall meddela den försäkrade om inlösning av egendomen antingen i ersättningsbeslutet som ges i ärendet eller skilt skriftligen.

7.5.3 Förlorad egendom fås tillbaka

Kommer förlorad egendom till rätta sedan ersättning utbetalats är försäkringstagaren skyldig att omedelbart överlåta egendomen eller återbetala motsvarande del av ersättningen till försäkringsgivaren.

7.5.4 Ersättning av ritningar mm.

Ritningar, dokument, adb-program, operativsystem, data och filer liksom även modeller och formar ersätts endast ifall motsvarande egendom skaffas i den skadades ställe inom två år efter skadan.

7.5.5 Skaffande av utredning av inteckningshavare vid vissa försäkringsfall

Då ersättning betalas för sådan egendom i vilken fastighetsinteckning kan fastställas, skall försäkringstagaren efter försäkringsfallet klarlägga att egendomen är fri från inteckning som fastställts som säkerhet för fastighetsskuld, eller att inteckningshavarna har gett sitt medgivande till utbetalning av ersättningen till försäkringstagaren, eller att försäkringstagaren enligt jordabalkens 17 kapitel 8 § 2 momentet har rätt att själv lyfta försäkringsersättning (se jordabalken 17:8 2 mom.).

Då ersättning betalas för sådan egendom i vilken företagsinteckning kan fastställas och den egendom som är föremål för företagsinteckningen eller största delen därav förstörts på grund av försäkringsfall, utbetalas ersättningen till försäkringstagaren, sedan denne utrett att egendomen inte är intecknad som säkerhet för skuld eller att inteckningshavarna har gett sitt medgivande till utbetalning av ersättningen (jfr lagen om företagsinteckning 13 §).

7.6 Reducering av försäkringsbelopp

Till följd av skada reduceras försäkringsbeloppet med det erlagda ersättningsbeloppet.

För att kunna åberopa reduktion av försäkringsbeloppet måste försäkringsgivaren meddela försäkringstagaren om reduktionen i samband med ersättningsbeslutet.

8 Säkerhetsföreskrifter

8.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador.

Om den försäkrade har försummat att efterfölja säkerhetsföreskrifterna medvetet eller genom oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även de Allmänna avtalsvillkoren, punkt 6.1).

8.2 Brandsäkerhet

8.2.1 Allmän brandsäkerhet

- I försäkringsobjektet skall det finnas ändamålsenlig och rätt placerad utrustning för förstahandssläckning, som är utmärkt med skyltar.
- Personalen skall ges tillräcklig information om hur utrustningen för förstahandssläckning skall användas, samt direktiv för farliga situationer och instruktioner för hur man skall slå larm.
- Det är förbjudet att göra upp öppen eld och röka i dammiga arbets- och lagerutrymmen.
- Byggnadens branddörrar skall hållas stängda. Branddörren får lämnas öppen endast om den är utrustad med en automatisk dörrstängare som är kopplad till branddetektorerna.
- Byggnadens trappuppgångar får inte ens tillfälligt användas som förvaringsutrymme.

8.2.2 Eldstäder och uppvärmningsanordningar

- Eldstäder och skorstenar skall sotas enligt beskaffenhet och bruksändamål på följande sätt:
  - vid användning av fasta bränslen, tungolja eller flera olika bränslen skall eldstäder och skorstenar sotas en gång om året.
  - vid användning av lättolja skall eldstäder och skorstenar sotas vartannat år.
  - i privata fritidshus som inte används året runt skall eldstäder och skorstenar sotas vart tredje år.
- Sotningen får endast utföras av sotare som befullmäktigats för uppgiften.
- Aska som avlägsnats ur eldstaden bör förvaras i ett brandsäkert kärl med lock.

- Vid placering av uppvärmningsanordningar skall de säkerhetsavstånd som tillverkaren låtit meddela efterföljas.
- Uppvärmningsanordningar får inte täckas.
- Upphängda uppvärmnings- och belysningsanordningar bör förses med tillräckligt hållbar upphängning.

8.2.3 Elektriska anordningar

- Elektriska anordningar är indelade enligt storlek och speciella egenskaper i tre klasser, klasserna 1, 2 och 3. (Handels- och industriministeriet beslut om elektriska anordningars ibruktagande och bruk 5.7.1996/517, 2 §)
- Klassificerade elektriska anordningar bör kontrolleras regelbundet:
  - elektriska anordningar av klass 1 med 15 års mellanrum, med undantag av bostadshus
  - elektriska anordningar av klass 2 med 10 års mellanrum
  - elektriska anordningar av klass 3 med 5 års mellanrum
- Elektriska installationer får endast utföras av person som är auktoriserad därtill.
- Funktionsstörningar i elektriska anordningar skall utredas och repareras utan dröjsmål.
- Vid användning av elektriska anordningar skall tillverkarens direktiv efterföljas.
- I dammiga och brandfarliga utrymmen får endast användas elektriska anordningar som är godkända för dessa utrymmen.

8.2.4 Heta arbeten

Med heta arbeten avses arbeten, där man använder svetsnings- och skärbränningsanordningar, gasbrännare, varmluftsblåsare eller arbeten där man slipar eller bearbetar metall på ett sådant sätt att gnistor uppstår. Heta arbeten är också tak- och vattenisoleringsarbeten där det förekommer gnistor eller där man använder eld eller annan värme vilket ger upphov till brandfara. T.ex. hetbitumengrytor och fogningsarbeten genom upphettning av tätskikt av bitumen eller plast.

Med permanent hetarbetsplats avses för heta arbeten reserverade och avgränsade områden, som avskiljts från ett större utrymme och som är skyddat på ett sådant sätt att heta arbeten tryggt kan utföras där. Med tillfällig hetarbetsplats avses alla arbetsplatser som inte uppfyller kraven på en permanent hetarbetsplats.

8.2.4.1 Heta arbeten på en permanent hetarbetsplats

- Arbetsutrymmets konstruktioner bör vara antingen obrännbara eller försedda med skyddsbeklädnad, ifall konstruktionerna är brännbara.
- Arbetsutrymmet bör vara utrustat med tillräcklig utrustning för förstahandsläckning, dock minst en 12 kg:s handbrandsläckare av effektklass 43 A 183 B-C (A-BIII-E), och i hetarbetsplatsens omedelbara närhet skall finnas ytterligare en likadan eller två 6 kg:s handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C (A-BIII-E).
- Brännbara vätskor får inte hanteras eller förvaras i arbetsutrymmet, och utrymmet får inte stå i förbindelse med ett sådant utrymme där brännbara gaser kan förekomma.
- För arbetet obehövligen brännbara föremål och avfall får inte finnas i arbetsutrymmet.

8.2.4.2 Heta arbeten på en tillfällig hetarbetsplats

- Heta arbeten får endast utföras av en person med hetarbetskort. När en utomstående entreprenör utför heta arbeten i en försäkrad byggnad bör försäkringstagaren försäkra sig om att den som utför arbetet har ett personligt hetarbetskort som är i kraft.
- Innan man påbörjar heta arbeten skall man avlägsna eller skydda antändliga ämnen och material.
- Tillfälliga hetarbetsplatser bör vara utrustade med tillräcklig utrustning för förstahandsläckning, dock minst en 12 kg:s handbrandsläckare av effektklass 43 A 183 B-C (A-BIII-E), och i hetarbetsplatsens omedelbara närhet ytterligare en likadan eller två 6 kg:s handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C (A-BIII-E).
- Vid utförande av heta arbeten skall brandövervakning ordnas under arbetet och efter avslutat arbete under minst en timme.

8.2.5 Förvaring och användning av brännbara vätskor och flytgas

- Om man förvarar eller använder brännbara vätskor eller flytgas i den försäkrade byggnaden skall man av de lokala brandmyndigheterna begära direktiv för ändamålet och efterfölja dessa.
- Det är förbjudet att göra upp öppen eld och röka i ovannämnda ämnens förvaringsutrymmen samt då man handskas med dessa ämnen.

8.2.6 Byggnad för förvaring av motorfordon och uppvärmning av motorfordon

- Byggnader eller utrymmen, där motorfordon förvaras, skall vara godkända av byggnads- och brandmyndigheter.
- I byggnad där man förvarar motorfordon får man inte utföra heta arbeten (se punkt 8.2.4.2 heta arbeten på tillfällig hetarbetsplats) och inte heller lagra annan utrustning och andra tillbehör än vad som kan hänföras till bruk av fordon.
- För uppvärmning av fordon eller dess motor, anordning för kraftöverföring eller andra delar, får man utöver fordonets standardutrustning endast använda värmeanordning som drivs med el eller flytgas, och som dess tillverkare eller importör skriftligen uppgivit som lämplig för fordonsbruk. Anordningen skall vara utrustad med CE-märke samt finsk, svensk eller norsk testinrättnings kontrollmärke (FI-, S- eller N-märke).
- Värmeanordning som drivs med flytgas skall vara installerad av befullmäktigad installatör.
- Ström till eldriven kupévärmare får endast tas från stickkontakt som finns i bilens kupé.
- Ström till bilen får endast tas från en fristående och för detta ändamål avsedd stickkontakt som finns utomhus.
- Kupévärmare skall installeras enligt installationsanvisningarna antingen på golvet eller i en egen ställning.
- Det är inte tillåtet att täcka utrymmet mellan motorhuv och motor.

8.3 Avvärjande av läckageskador

- Ledningsnätet i den byggnad som är föremål för försäkringen skall skyddas mot förfrysning. Ledningsnätet och därtill anslutna anordningar skall tömmas på vatten då byggnaden lämnas utan tillräcklig uppvärmning och övervakning under den kalla årstiden.
- Drifts- och processanordningarnas anslutningar, rörsystemets fogar och behållare skall vara installerade enligt de direktiv och anvisningar som tillverkaren, importören eller det lokala vattenverket gett. Anordningar som är anslutna till ledningsnätet med slangar bör utrustas med en märkt avstängningskran, som placeras före slanganslutningen i ledningsnätet. Anordningar och behållare skall kontrolleras regelbundet och eventuella fel skall repareras.
- Yttertak, takbrunnar och takrännor bör årligen kontrolleras och vid behov rengöras.
- Varor som förvaras i nedersta källarvåningen skall placeras minst 10 cm ovanför golvytan.

Med källarvåning avses våningsutrymme vars golv helt eller delvis befinner sig minst en meter under markytan.

8.4 Skydd mot inbrotts- och stöldskador

- Konstruktionerna, väggarna, golvet och taket i det utrymme där löseegendom förvaras skall vara av sådant material att de ger ett tillräckligt skydd mot inbrott.
- Då affären är stängd skall kassaapparaterna vara olåsta.
- Kassaskåp och -valv skall låsas efter användning och nyckeln till dem får inte förvaras i samma utrymme.
- Skjutvapen och -tillbehör skall förvaras i ett låst vapenskåp.

8.5 Säkerhetsföreskrifter för byggnads- och reparationsarbeten

- Stölbegärliga byggnadsmaterial och -tillbehör samt arbetsredskap, som används på arbetsplatsen och som skall användas till byggnad som är under uppförande eller som grundrenoveras, skall för undvikande av stöld förvaras så att man inte kan tränga in i förvaringsutrymmena utan att skada konstruktioner och lås eller utan att bruka våld.
- Innan grävningsarbeten inleds skall det klagöras var kablar och rör finns på arbetsområdet.
- Om man i samband med byggnads- och reparationsarbeten utför heta arbeten (se punkt 8.2.4.2 heta arbeten på tillfälliga hetarbetsplatser), skall ifrågavarande direktiv för heta arbeten efterföljas.
- Uppvärmningsanordningar som används på byggnadsarbetsplatsen skall användas i enlighet med de bruks- och säkerhetsanvisningar anordningens tillverkare gett.

8.6 Säkring av adb-program, operativsystem, data och filer

- Program och operativsystem skall finnas som originalexemplar.
- Av data och filer skall säkerhetskopior tas minst en gång i veckan.
- Förstörda eller förlorade program, operativsystem, data och filer skall efter en skada kunna återinstalleras i en reparerad eller ny maskin och bilda en fungerande helhet.
- Original exemplar av program och operativsystem samt säkerhetskopior av data och filer skall förvaras i ett separat placerat brandsäkert arkiv eller i ett dataskåp av minst brandsäkerhetsklass A60.

8.7 Skydd av egendom under transport

- Försäkrade föremål skall under transport eller förflyttning packas i transportförpackning eller annars skyddas så att man kan räkna med att de utan skador klarar sedvanliga påfrestningar i anslutning till transportsätt.
- Försäkrade föremål får inte transporteras tillsammans vätskor eller ämnen som kan smutsa ner föremålen.

8.8 Förebyggande av anlagda bränder och annan skadegörelse

- För att förebygga anlagda bränder borde dörrar till vindsutrymmen, förråd, sputrymmen och andra motsvarande utrymmen hållas låsta. I ovannämnda utrymmen rekommenderas installation av brandförebyggande utrustning eller seriekopplade brandvarnare.
- Avfallskärl, lastbilsflak eller annat brännbart material får inte utomhus placeras intill ytterväggar, i vars närhet finns fönster eller luftintag. Om brännbart material förvaras mindre än 8 meter från byggnadens yttervägg, skall det placeras under ett minst EI30 sektionerat tak.
- Byggnadens nischer, tak och gårdsområden rekommenderas vara belysta efter mörkrets inbrott.

Ansvarsförsäkring för verksamhet

(Ingår i försäkringsavtalet, om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet).

1 Allmän beskrivning

Försäkringsgivaren förbinder sig att i enlighet med dessa villkor och de Allmänna avtalsvillkoren

- ersätta skador som nämns i punkt 4.1 och andra kostnader som nämns skilt i villkoren
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver
- sköta eller ersätta rättegången om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

2 Försäkrade

Försäkrade är

- försäkringstagare som antecknats i försäkringsbrevet

- ansvarig bolagsman i kommanditbolag eller öppet bolag som är försäkringstagare, då mot bolagsmannen riktas ett ersättningskrav som grundar sig på verksamhet som nämns i försäkringsbrevet och yrkandet riktas mot både bolagsmannen och försäkringstagaren.

3 Försäkringens giltighetsområde

Försäringen gäller i Europa, om man inte kommit överens om annat och anteckning därom gjorts i försäkringsbrevet.

4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäringen ersätter person- eller sakskada som orsakats någon annan på försäkringens giltighetsområde i samband med i försäkringsbrevet nämnd verksamhet, och för vilken den försäkrade enligt i Finland gällande rätt står i ersättningsansvar och som konstateras under försäkringsperioden.

4.2 Begränsningar

4.2.1 Skada som orsakats en själv

Försäringen ersätter inte skada som drabbar den försäkrade själv.

4.2.2 Egendom i användning

Försäringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevållande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till låns eller annars utnyttjade.

4.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade, försäkringstagaren eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadevållande handlingen eller försummelsen hade

- tillverkat, monterat, reparerat eller på annat sätt behandlat,
- förvarat,
- hade skyldighet att dra försorg om och skydda mot skador med beaktande av karaktären hos försäkringstagarens verksamhet eller den ifrågavarande arbetsprestationens art och omedelbara verkningsområder
- på annat sätt hand om.

4.2.4 Produktansvar

Försäkringen ersätter inte skada som beror på felaktighet eller bristande säkerhet hos en produkt som överlåtits till någon annan eller på fel eller brist i de uppgifter som lämnats om produkten vid överlåtelsen.

4.2.5 Såld eller överlåten vara

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- en överlåten vara, då orsaken till skadan är varans egen beskaffenhet eller fel eller brister i varan eller i de uppgifter och anvisningar som gäller varan, eller
- såld vara som ännu inte överlåtits.

4.2.6 Arbetsprestation

Försäkringen ersätter inte kostnader som beror på att arbete som utförts felaktigt måste rättas till eller utföras på nytt.

4.2.7 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan för bindelse, ifall ersättningsansvar inte skulle existera utan nämnda förbindelse.

4.2.8 Plan, råd eller anvisning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av fel eller brist i undersöknings- eller mättningsresultat, beräkningar, ritningar, arbetsbeskrivningar eller arbetsutredningar eller i råd eller anvisningar som i anslutning till produkten ges åt någon annan. (Se även punkt 4.2.5 gällande anvisningar som givits i samband med överlåtandet av produkt)

4.2.9 Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- förorening av vatten, luft eller jordmån,
- buller, vibration, strålning, drag, värme eller lukt
- annan liknande störning

Försäkringen ersätter dock plötslig skada som orsakats av slumpmässiga eller enstaka fel eller försummelse, eller till följd av fel eller brist som plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad, anläggning eller anordning av orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren. Dessutom förutsätts att skadan, till följd av orsak som uppfyller ovan nämnda förutsättningar har skett plötsligt, oväntat och snabbt och inte baserar sig

på verkan som uppstått långsamt och småningom, upprepad handling eller försummelse eller annars upprepade händelser.

4.2.10 Myndigheters kostnader vid miljöskador

Försäkringen ersätter inte kostnader som påförs myndigheter och som stadgas om i 6 § 1 mom. 2 punkten lagen om ersättning för miljöskador (737/94), och som orsakats av åtgärd som vidtagits för att avvärja hot om eller följer av störning som avses i nämnda lags 1 § eller för att återställa förstörd miljö i sitt tidigare skick.

4.2.11 Fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skada till följd av

- fukt
- översvämning som orsakats av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock skada, som beror på en tillfällig händelse eller omständighet som orsakats av ett slumpmässigt fel, eller beror på att ett fel eller en brist plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad eller anordning av orsak som grundar sig på försäkrings-tagarens ersättningsansvar.

4.2.12 Grundvatten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av förändring i grundvattennivån.

4.2.13 Annan än i försäkringsbrevet nämnd verksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av annan verksamhet eller produktion än den som uppgavs i försäkringsansökan och som antecknats i försäkringsbrevet.

4.2.14 Ägande och besittning av fastighet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av ägande, besittning eller underhåll av sådan fastighet som inte antecknats i försäkringsbrevet eller som till största delen inte används av den försäkrade för egen eller i försäkringsbrevet nämnd verksamhet eller av arbetstagare.

4.2.15 Användning av fartyg eller luftfartyg

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- att ett registreringspliktigt fartyg eller en registreringspliktig båt används, ifall användningen inte gäller arbete som försäkringstagaren utför åt sig själv

- att ett luftfartyg används i luftfart, då försäkringstagaren är ersättningskyldig på grund av att han äger, innehar eller använder luftfartyget, utför en uppgift i luftfartyget eller är arbetsgivare för personer som utför sådana uppgifter.

4.2.16 Brytnings- och sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skada som beror på brytnings- eller sprängningsarbeten som utförts med främmande arbetskraft eller åt någon annan.

4.2.17 Förmögenhetsskada

Försäkringen ersätter inte ekonomisk skada som inte har samband med person- eller sakskada.

4.2.18 Patientskada samt arbetsolycksfall

Försäkringen ersätter inte

- skada som ersätts på basen av patientskadela- gen eller
- skada, till den del den ersätts på basen av försäkringstagarens lagstadgade olycksfalls- försäkring.

4.2.19 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på att motorfordon eller motordriven anordning använts i sådan trafik som avses i trafikförsäkringslagen (279/59) eller motsvarande utländsk lag. Om motsvarande utländsk lagstiftning saknas, ersätter försäkringen inte skada till följd av att motorfordon eller motordriven anordning används i trafik, då den försäkrade är ersättningskyldig i egenskap av ägare, innehavare eller förare av ovannämnda anordning.

Försäkringen ersätter dock skada, som i Finland uppstår på ett annat motorfordon under lastning, lossning eller annan arbetsprestation som det skadade fordonet medverkat i och som grundar sig på försäkringstagarens ersättningsansvar, till den del det inte är frågan om sådan del av fordon, som den som utför arbetet sköter om (se punkt 4.2.3).

4.2.20 Atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av atomskada som avses i atomansvarighetslagen eller motsvarande utländsk lag.

4.2.21 Uppsåt eller grov oaktsamhet

(se även de Allmänna avtalsvillkoren, punkterna 7 och 9)

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakat uppsåtligen.

Ersättningen kan nedsättas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel, och denna omständighet har inverkat på försäkringsfallet.

4.2.22 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skadan, om felet, bristen eller annan grund för ersättningsansvaret var eller borde ha varit känd för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

4.2.23 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

4.2.24 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del skadan ersätts ur någon annan ansvarsförsäkring som den försäkrade har tecknat.

4.2.25 Heta arbeten

Försäkringen ersätter inte sakskador orsakade av brand, sot eller explosion till följd av hett arbete, då den som utför arbetet inte har genomgått säkerhetsutbildning för heta arbeten, godkänd av Finska Försäkringsbolagens Centralförbund eller Räddningsbranschens Centralförbund i Finland, och inte innehar ett personligt hetarbetskort som är i kraft.

5 Utredning av skada

5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade skall sträva efter att ge försäkringsgivaren möjlighet att värdera skadans storlek samt medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan,
- lägga fram åt försäkringsgivaren alla uppgifter och dokument som han har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av ska-

- dan och,
- skaffa fram och göra alla nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skäliga kostnader har tillgång till.

Om skadan leder till en rättegång skall den försäkrade meddela försäkringsgivaren om detta utan dröjsmål.

5.2 Försäkringsgivarens skyldigheter

Försäkringsgivaren utreder huruvida försäkringstagaren är skadeståndsskyldig för den anmälda skadan som omfattas av försäkringen och underhandlar vid behov med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om eller godkänner krav, binder detta inte försäkringsgivaren såvida inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om försäkringsgivaren meddelat den försäkrade att han är beredd att inom gränserna för försäkringsbeloppet ingå en överenskommelse med den skadelidande beträffande ersättning för skadorna som omfattas av denna försäkring, och den försäkrade inte samtycker härtill, är försäkringsgivaren inte skyldig att ersätta ett större skadestånd, att ersätta kostnader som uppstått efter detta eller göra ytterligare utredningar i ärendet.

Om den försäkrade inte på förhand underrättat försäkringsgivaren om en rättegång, har försäkringsgivaren ingen skyldighet att ersätta kostnader eller utgifter som uppkommer med anledning av rättegången.

6 Ersättningsbestämmelser

Inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet och specialvillkoren ersätts de kostnader som nämns i punkterna 6.1 – 6.3.

6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter det skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas i enlighet med de bestämmelser och rättspraxis som gäller för skadestånd.

Om flera är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens skuldandel och den fördel han eventuellt fått till följd av den händelse skadan orsakat. Om inga andra grunder finns betalas ersättningen enligt huvudtal.

6.2 Avvärningskostnader för hotande skaderisk

Den försäkrade är då ett försäkringsfall omedelbart hotar eller inträffat skyldig att ansvara för avvärnings- eller begränsning av skadan. Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för ansvarsskada mot annan kan avvärijas, men inga längre gående efteråtgärder för skador, om man inte skilt kommer överens med försäkringsgivaren om åtgärder. Försäkringen ersätter kostnaderna för dessa nödvändiga åtgärder.

Om den försäkrade orsakar miljöskada på den egna egendomen såsom egen mark, skall utöver det som ovan nämns följande efterföljas:

Skada som orsakats egen mark, eget vatten eller annan egendom som är ens egen ersätts inte.

Avvärningskostnader ersätts endast i sådana situationer, att fara hotar någon annans egendom, t.ex. då ämnen som förstör miljön förs från den egna marken till annan plats via grundvattnet eller jordmånen.

Åtgärder som ersätts av försäkringen är endast de nödvändiga åtgärder genom vilka man kunnat avlägsna omedelbart hot mot annans egendom.

När miljöskada inträffat kan man vara tvungen att göra mer omfattande åtgärder än att avvärija omedelbart hot för att slutföra den situation som uppstått. Sådana åtgärder kan t.ex. vara att transportera bort förorenade jordmassor, neutralisera eller förstöra problemavfall som uppstått. Kostnader som uppstått till följd av detta ersätts inte ur ansvarsförsäkringen som avvärningskostnader ens då det är frågan om åtgärder till följd av myndigheters tvingande bestämmelser.

6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäliga och nödvändiga kostnader som uppstått i samband med utredningen av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren själv är skyldig att betala eller som man inte skilt kommit överens med försäkringsgivaren om på förhand.

Om skadestandsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbarligen gäller en skada som skall ersättas av försäkringen, betalar försäkringsgivaren rättegångskostnader som orsakats av rättegången.

Om rättegången även gäller andra ärenden, ersät-

ter försäkringen endast den del av kostnaderna som hänför sig till det ersättningskrav som omfattas av försäkringen.

6.4 Försäkringsbelopp

6.4.1 Maximiersättning

Det högsta sammanlagda belopp som för en och samma skadas betalas i ersättning, inklusive utrednings- och rättegångskostnader som orsakats av ett och samma försäkringsfall. Avvärningskostnader ersätts i enlighet med punkt 6.2 i de Allmänna avtalsvillkoren.

För i personuppgiftslagens 47 § avsedd ekonomisk skada är ersättningens maximibelopp per skada 17 000 euro och sammanlagt ersätts skador som orsakats av lagstridig handläggning av personuppgifter upp till ett belopp av 34 000 euro under en försäkringsperiod.

I specialvillkoren kan det finnas avvikande försäkringsbelopp.

6.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder anses de rikta sig till den försäkringsperiod då den första skadan konstaterades.

6.5 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje skada för en i försäkringsbrevet antecknad självrisk, som dras av från det sammanlagda beloppet av skadeersättningen, avvärningskostnaderna och utrednings- och rättegångskostnaderna som räknats ut utgående från villkoren.

I försäkringsbrevet eller specialvillkoren kan det finnas avvikande självrisker.

7 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada

Då miljöskada (se punkt 4.2.9) hotar eller har inträffat skall försäkringstagaren omedelbart meddela om skadan åt försäkringsgivaren för att fastställa vilka av skadans avvärningsåtgärder som hör till ansvarsförsäkringens ersättningsområde (se punkt 7.2).

Gemensamma bestämmelser

(gäller alla försäkringar som ingår i försäkringsavtalet)

1 Beräkning av försäkringspremie

1.1 Betalning av slutlig försäkringspremie

Kan premien på förhand endast räknas ut som förskottspremie fastställs den slutliga premien sedan arbetsobjektet blivit färdigt.

Försäkringstagaren skall därför på uppmaning av försäkringsgivaren ge denne de uppgifter som är nödvändiga för beräkning av försäkringspremie. Ifall den slutliga försäkringspremie är större än förskottspremie, är försäkringstagaren skyldig att betala skillnaden inom en månad från det att han fick räkningen. Ifall den slutliga försäkringspremie är mindre än förskottspremie skall försäkringsgivaren utan dröjsmål återbetala skillnaden mellan den erhållna förskottspremie och den slutliga premien.

1.2 Fastställande av försäkringspremie

Ifall försäkringstagaren inte inom en månad ger försäkringsgivaren de uppgifter som inbegärts för uträkning av den slutliga premien, är försäkringsgivaren berättigad att fastställa premien till ett belopp som försäkringsgivaren anser skäligt.

Detta är en inofficiell översättning.

Vid eventuella meningsskiljaktigheter har de finska originalvillkoren företräde.

